

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Beskattningsår: likvid i samband med årsskifte.

Besvär av lantbrukaren J. angående inkomsttaxering år 1955. — PN beskattade J. för ett av honom den 8/1 1955 uppburet belopp av 2.154 kr. för djur, som levererats till slakteri den 27/12 1954. — RR ansåg att beloppet, som uppburits först efter beskattningsårets utgång, icke bort mot J:s bestridande tagas till beskattning vid 1955 års taxering. (RR:s utslag den 6/5 1959.)

Realisation eller löpande försäljning.

A. Besvär av lantbrukaren C. angående inkomsttaxering år 1954. — C. och hans broder, vilka till hälften vardera ägde en större jordbruksfastighet, hade i samband med övergång till artificiell insemination försålt fastighetens två tjurar till slakt för 3.948 kr. — TN, PN och KR beskattade C. för hälften av nämnda belopp eller 1.974 kr. — RR ansåg försäljningen hänförlig till skattefri realisation och undanröjde beskattningen. (RR:s utslag den 20/5 1959.)

Anm.: Jämför RA 1958 not. 1462 (Skattenytt 1959 s. 77.)

B. Besvär av hemmansägaren K. angående inkomsttaxering år 1954 — K., som utarrenderat sin jordbruksfastighet,

hade i samband därmed försålt levande och döda inventarier, varav en svinbesättning för 26.836 kr. — PN upptog hela beloppet till beskattning efter avdrag av 400 kr., motsvarande köpeskillingen för en avelssugga. K. yrkade, att endast ett belopp av 5.538 kr. måtte anses såsom löpande försäljning, vilket belopp enligt K. skulle motsvara normal årlig försäljning. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 20/5 1959.)

C. Besvär av agronomen W. angående inkomsttaxering år 1953. — Under 1951 hade W. utslagit dels genom gallring 44 ur mjölksynpunkt mindre goda nötkreatur (c:a $\frac{1}{3}$ -del av besättningen) och dels där- efter resten av besättningen till följd av mul- och klövsjuka. Köpeskillingen för de till följd av gallringen utslagna djuren, 30.763 kr., hade vid 1952 års taxering beskattats såsom löpande försäljning, medan däremot nedslaktningen till följd av mul- och klövsjuka betraktats såsom skattefri realisation. Sedan W. under 1952 återanskaffat 22 nötkreatur för 31.175 kr., yrkade han i 1953 års deklARATION avdrag för nämnda belopp. — TN, PN och KR medgav avdrag med $\frac{1}{3}$ -del av detta belopp, eller med 10.392 kr. Resten ansågs motsvara återköp av vid mul- och klövsjukan utslagna djur. — RR biföll W:s talan, enär W., som år 1952 beskattats

för intäkt vid försäljning av 44 nötkreatur, får anses berättigad till omförmälda yrkade avdrag, avseende inköp av 22 nötkreatur. (RR:s utslag den 20/5 1959.)

Ersättningsanskaffning eller nyan-skaffning.

Besvär av TI angående arrendatorn J:s inkomsttaxering år 1952. — J. frånträdde den 14/3 1950 arrendet av en jordbruksfastighet med en åkerareal av 11 har och tillträdde samma dag arrendet av en jordbruksfastighet med en åkerareal av omkring 30 har. I 1951 års deklARATION uppgav J. nyuppsättning av djur och redskap för 8.000 kr. — I 1952 års deklARATION uppgav J. såsom intäkt ersättning vid försäljning såsom skrot av en år 1942 för 2.500 kr. inköpt råoljemotor, 220 kr., och en häst, 493 kr., samt yrkade avdrag för kostnad för inköp av traktor med 6.993 kr., motsvarande summan av den beräknade återanskaffningskostnaden för en ny råoljemotor, 6.500 kr., och likviden för den sålda hästen, 493 kr. J. uppgav att råoljemotorn använts som dragkraft vid tröskning och vedkapning, att elmotor inte gick att använda, då tillräcklig elkraft härför saknades å fastigheten samt att han, om han inte köpt traktor, hade nödgats köpa en ny råoljemotor. — PN ansåg försäljningen av råoljemotorn utgöra skattefri realisation och medgav J. avdrag för inköp av traktor med allenast 1.500 kr., motsvarande vad en fullgod häst skulle ha kostat i inköp. — KR medgav det yrkade avdraget, 6.993 kr., enär avdraget icke överstigit den beräknade kostnaden för ersättande av tidigare befintliga inventarier, som blivit överflödiga genom inköpet av traktorn, men ansåg ersättningen för råoljemotorn, 220 kr.,

utgöra skattepliktig intäkt. — RR fastställde PN:s beskattningsåtgärder. (RR:s utslag den 29/4 1959.)

Ersättningsanskaffning eller ej?

Besvär av hemmansägaren P. angående inkomsttaxering år 1953. — P., som inköpt en stallgödselspridare för 2.431 kr., uppgav att spridaren ersatt en bolstervagn, vilken använts för gödselkörning, och yrkade avdrag för inköpet med 1.000 kr., motsvarande beräknad återanskaffningskostnad för en sådan vagn. PN och KR vägrade avdrag, KR med motiveringen att det icke visats att bolstervagnen varit i sådant skick att den måst utrangeras. — Hos RR ingav P. intyg om att bolstervagnen utrangerats. RR: utan bifall. (RR:s utslag den 22/5 1959; 2 ledamöter ville medgiva avdrag med 1.000 kr., enär av utredningen i målet framginge, att en förut använd gödselvagn på grund av anskaffandet av ifrågavarande stallgödselspridare blivit obehövlig för jordbruket.)

Ersättningsanskaffning.

Besvär av TI angående direktören S:s inkomsttaxering år 1954. — S., som ägde jordbruksfastighet, yrkade avdrag för kostnaden för inköp av en traktor med 4.800 kr. Beloppet motsvarade den beräknade återanskaffningskostnaden för tre arbetshästar, vilka sålts resp. åren 1947, 1952 och 1953. TN och PN medgav avdrag med allenast 1.600 kr., motsvarande värdet av den senast sålda hästen. KR medgav avdrag med 4.800 kr. — RR medgav avdrag med 3.200 kr., enär på grund av vad i målet förekommit den under beskattningsåret inköpta traktorn icke kun-

de anses ha ersatt mer än de två hästar, som avyttrats detta och närmast föregående år, samt den avdragsgilla återanskaffningskostnaden förty bör beräknas till 3.200 kr. (RR:s utslag den 10/6 1959.)

Reparation eller ombyggnad?

Besvär av lantbrukaren N. angående inkomsttaxering år 1952. — N. yrkade avdrag för byggnadsarbeten å sin jordbruksfastighet med 6.025 kr. Arbetena hade utgjorts dels av arbeten å ett svinhus, nämligen ommurning av en innervägg, lagning och rapping av övriga innerväggar, omgjutning av golv, utbyte av mellanväggar och grindar i kättar, vilka bestått av järn, mot sådana av trä samt utbyte av dörrar, foderkrubbor och fönster, dels ock av smärre arbeten annorstädes å fastigheten. — PN medgav avdrag för reparationskostnaderna med 2.025 kr. KR: ej ändring. RR medgav avdrag med yrkat belopp 6.025 kr., enär, såvitt handlingarna i målet utvisade, tillräcklig anledning ej förelegat att i förevarande hänseende avvika från N:s självdeklaration. (RR:s utslag den 6/5 1959; en ledamot ville vägra avdrag för kostnaden för det arbete, som bestått i ommurning av innerväggen i svinhuset och utbyte av inredningen där men medgiva avdrag för övriga arbeten med skäliga 3.000 kr.)

Värdeminskning av byggnader i jordbruk.

Besvär av TI angående översten A:s inkomsttaxering år 1954. — A., som vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet yrkat avdrag för värdeminskning av en oljeeldningsanläggning i mangårdsbyggnaden med 10 % av anskaffningskostnaden, 5.345 kr., och för värdeminsk-

ning av driftbyggnader med 1 % av det taxerade jordbruksvärdet, erhöll av PN avdrag för värdeminskning i ett för allt med 1 % av taxerade jordbruksvärdet. — KR medgav avdrag med 5 % å kostnaden för oljeeldningsanläggningen och med 1 % av det med samma kostnad minskade jordbruksvärdet. — RR fastställde PN:s beskattningsåtgärder, enär icke förebragts någon omständighet, som kunde berättiga A. till särskilt avdrag för värdeminskning å oljeeldningsanläggningen. (RR:s utslag den 5/5 1959.)

Ann.: Jämför RN 1954 nr 4: 1.

Underhåll eller grundförbättring?

Besvär av godsägaren N. angående inkomsttaxering år 1954. — Viss åkerjord å N:s jordbruksfastighet, som torrlagts på 1890-talet, torrlades ånyo genom ett under åren 1934 och 1935 genomfört vattenavledningsföretag. Vid en år 1952 gjord nivåavvägning konstaterades, att en del av den torrlagda marken varit föremål för sammansjunkning och bortodling med 30 à 40 cm, varför jorden, ehuru underhållet av avloppen inte eftersatts, ej längre eller endast med svårighet kunde brukas som åker. — PN och KR förvägrade N. med 12.676 kr yrkat avdrag för vissa pumpanordningar, vilka N. skaffat i syfte att genom pumpning dels återställa den torrlägningsgrad, som uppnåtts genom det tidigare vattenavledningsföretaget, dels ock kunna rörlägga samtliga diken inom torrlägningsområdet. — RR (två ledamöter) medgav avdrag med 5.000 kr ”med hänsyn till i målet förekomna omständigheter”. (En ledamot kom till samma slut, enär kostnaderna för pumpanordningarna finge anses avdragsgilla i vad de belöpte på själva torrlägningen men däremot icke

i vad de vore hänförliga till rörläggningen av dikena samt det finge antagas att av sagda kostnader åtminstone 5.000 kr belöpte på torrläggningen. En annan ledamot: ej utredning.) (RR:s utslag den 2/9 1959.)

Värdeminskning å skog m m.

A. Besvär av godsägaren E. angående inkomsttaxering år 1952. — E. inköpte den 30 december 1950 vissa jordbruksfastigheter i Värmlands län för 47.500 kr. Han sålde fastigheterna i december 1951. Deras taxeringsvärde var år 1945 29.200 kr, därav 9.800 kr jordbruksvärde och 19.400 kr skogsvärde, samt år 1952 58.600 kr, därav 19.200 kr jordbruksvärde och 39.400 kr skogsvärde. Länsstyrelsens skogssakkunnige uppskattade vid beräkning av avdrag för värdeminskning å skog dennas ingångsvärde till 35.000 kr (19.400 + 85 % av 47.500 — 29.200). E. uppgav bl a att åkerjorden inte varit brukad under de senaste fyra åren. Arronderingsförhållandena var i hög grad otillfredsställande och åkern i stor utsträckning vattensjuk. Egentliga driftsbyggnader saknades, varför jordbruksdrift var omöjlig. — RR uppskattade ingångsvärdet till 37.700 kr (47.500 — 9.800). (RR:s utslag den 20/5 1959.)

Anm.: RR torde ha tagit hänsyn till E:s uppgifter om byggnadernas och åkerjordens beskaffenhet.

B. Besvär av direktören M-B. angående inkomsttaxering år 1953. — M-B. sålde den 29 mars 1952 en jordbruksfastighet i Kronobergs län med taxeringsvärde av 53.700 kr, därav 24.300 kr jordbruksvärde och 29.400 kr skogsvärde. Vid beräkning av M-B:s inkomst genom avyttring av växande skog i samband med fastighetsförsäljningen ansåg RR, att av

köpeskillingen, 83.000 kr, 54.300 kr belöpte på den växande skogen (29.400 + 85 % av 83.000 — 53.700). (RR:s utslag den 20/5 1959.)

Anm.: PN liksom KR hade hänfört hela det vid försäljningen erhållna överpriset i förhållande till taxeringsvärdet till skogen. RR torde ha ansett en del av överpriset hänförligt till jordbruksvärdet med hänsyn till byggnadernas goda skick. Man får pröva från fall till fall.

Anslutning till kommunalt vattenledningsnät i stället för brunnsborrning.

Besvär av TI och direktören D. angående D:s inkomsttaxering år 1953. — D. hade en fastighet invid staden M. Fastighetens behov av vatten hade tillgodosetts genom två brunnar. Vattentillgången hade emellertid successivt försämrats och, trots att den ena brunnen fördjupats till 72 meter, hade mer vatten inte erhållits. I stället för att borra en ny brunn — med risk att vattentillgången i alla fall inte blev bättre och att efter 40 m. djup få saltvatten — lät D. ansluta en vattenledning till stadens vattenledningsnät. D. yrkade avdrag för kostnaderna för anslutningen med 9.992 kr. I andra hand yrkade han avdrag med 8.800 kr., motsvarande beräknad kostnad för borrning av ny brunn å fastigheten. — TN liksom PN vägrade avdrag helt. KR ansåg ifrågavarande utgift 9.992 kr. i brist på närmare utredning till hälften utgöra för D. avdragsgill omkostnad och medgav följaktligen avdrag med 4.996 kr. — RR: ej ändring (RR:s utslag den 12/5 1959; två ledamöter ville fastställa PN:s beslut).

Uthyrning av traktor: binäring till jordbruk eller rörelse?

Besvär av hemmansägaren J. angående

inkomsttaxering år 1953. — J. ägde en jordbruksfastighet om 7 har åker och 22 har skogsmark med taxeringsvärde av 26.000 kr., varav jordbruksvärde 16.400 kr. och skogsvärde 9.600 kr. I deklARATIONEN uppgav J., som under beskattningsåret inköpt en traktor om 30 hkr, å rörelsebilaga inkomst av traktorkörslor till belopp av 63 kr. Därvid hade J. som intäkt upptagit ersättning för utförda traktorkörslor med 2.816 kr., varav 861 kr. avsett körslor i J:s eget jordbruk, och värdet av utgående lager 250 kr. eller sammanlagt 3.066 kr. samt tillgodofört sig avdrag för angivna driftkostnader med 1.613 kr. och för värdeminskning av traktor och plog med 1.390 kr. Å jordbruksbilaga hade J. bland intäkterna upptagit ersättning för en försäld häst och bland utgifterna traktorhyra, 861 kr. — PN, som ansåg traktorverksamheten utgöra binäring till J:s jordbruk, beskattade icke J. för inkomst av rörelse. Vid beräkning av J:s inkomst av jordbruksfastighet upptog PN till beskattning intäkt av traktorkörslor till (2.816 — 861 =) 1.955 kr. samt medgav J. avdrag för kostnad för inköp av traktorn med 1.500 kr. Avdrag vägrades för traktorhyra 861 kr. — KR: ej ändring. — Hos RR uppgav J. att maskinstationen förutom traktorn omfattade tvåskärig plog, traktorkultivator, slätteraggregat och potatissättningsmaskin. Samtliga inventarier hade varit nya vid inköpen. Intäkterna av verksamheten hade åren 1953—1957 utgjort resp. 6.041, 4.445, 3.452, 3.359 och 4.434 kr., varav från det egna jordbruket (d. v. s. kostnaden för traktor- och inventariehyra å det egna jordbruket (resp. 615, 510, 420, 672 och 716 kr. J. framhöll att den kapitalinvestering i maskiner som skett icke kunde motiveras som en kostnad för hans

eget jordbruk. Maskinerna voro inköpta för och kostnaderna för desamma baserade på en 90-procentig användning för legokörning. — RR ansåg icke anledning föreligga att frångå J:s deklARATION, enär ifrågavarande verksamhet med hänsyn till i målet upplysta omständigheter rörande arten av J:s jordbruksmaskiner och formerna för verksamhetens bedrivande finge anses hänförlig till förvärvskällan rörelse. (RR:s utslag den 10/6 1959.)

Anm.: Det kan nämnas att J:s av RR bifallna yrkande att bli taxerad enligt sin deklARATION innebar yrkande om höjning av taxeringen i förhållande till PN:s beslut.

Fri eller bunden avskrivning?¹

Besvär av TI angående E. T. Aktiebolags inkomsttaxering år 1953. — Bolaget hade i sina räkenskaper för beskattningsåren 1946 och 1947 verkställt avskrivning å fartyg med sammanlagt 76.082 kr högre belopp än som yrkades och medgavs vid bolagets taxeringar för nämnda år. Efterföljande år företedde bolaget visserligen värdeminskingsplan men tillgodoförde sig och erhöll värdeminskingsavdrag med varierande belopp i enlighet med räkenskaperna. Under beskattningsåret 1952 uppskrevs i räkenskaperna värdet å fartyg med 76.000 kr (mot ökning av aktiekapitalet), varjämte bolaget i såväl räkenskaperna som deklARATIONEN verkställde avskrivning med samma belopp. — TN, som ansåg bolaget ha fri avskrivning, vägrade bolaget avdrag för beloppet 76.000 kr. — PN fann, att reglerna för fri avskrivning inte konsekvent följts vid föregående års taxeringar. Härigenom hade i strid med bestämmelserna om fri av-

¹ Numera : räkenskapsenlig resp. planenlig avskrivning.

skrivning skiljaktighet uppkommit mellan de bokföringsmässiga och skattemässiga avskrivningarna. Omständigheterna talade således för att beslutet om fri avskrivning inte kommit att fullföljas. Under sådana förhållanden syntes enligt PN fog finnas för bolagets avdragsyrkande, vilket syftade till att förut ej tillgodonjutna avskrivningar nu skulle vid 1953 års taxering utnyttjas för att åstadkomma en utjämnning mellan det bokföringsmässiga och det taxeringsmässiga restvärdet. — KR: ej ändring. — RR fastställde TN:s beslut, enär vad i målet förekommit gäve vid handen att bolaget redan före ingången av beskattningsåret tillämpat och erhållit fri avskrivning å fartyg, och den av bolaget åsyftade överensstämmelser mellan vid taxeringen åtnjutna avdrag och räkenskapsmässiga avskrivningar kunde åstadkommas genom ett engångsavdrag allenast vid taxeringen för det beskattningsår, varunder övergång till fri avskrivning skett, samt bolaget ej heller visat fog att — inom ramen för tidigare tillämpad avskrivningsplan eller efter särskild av beskattningsnämnd godkänd plan — erhålla del av ifrågavarande avdrag. (RR:s utslag den 26/8 1959.)

Anm.: RR:s utslag torde få anses innebära, att i och med att bolaget yrkat avdrag för värdeminskning med belopp som klart översteg vad som kunde medges enligt reglerna för bunden avskrivning, yrkandet fick anses innefatta en begäran om fri avskrivning samt att taxeringsmyndigheternas godkännande av avdraget måste uppfattas som ett tyst medgivande av bolagets rätt till fri avskrivning.

Värdeminskning av byggnad.

Besvär av TI angående taxering år 1956 av Föreningen Berget nr 76 u. p. a. — Föreningen ägde en hyresfastighet av

trä å Hisingen i Göteborg med taxeringsvärde av 560.500 kr., varav 473.500 kr. byggnadsvärde och 87.000 kr. markvärde. Hos PN yrkade TI, att avdrag för värdeminskning måtte medgivas efter 1 % av taxerade byggnadsvärdet. TI åberopade därvid, att RN enligt protokoll den 16/12 1955 uttalat, att avdrag för värdeminskning å hyreshus av trä regelmässigt borde medgivas efter samma procenttal. Enligt RN syntes högre avdrag böra medgivas blott beträffande trähus, som voro belägna i kustbandet inom Hallands samt Göteborgs och Bohus län. — PN, som vid sammanträde den 9/1 1956 beslutat bibehålla 1½ % som regelmässig avdragsnorm för trähus i länet i dess helhet, medgav föreningen avdrag för värdeminskning enligt denna procentsats. — KR: ej ändring. — RR fann föreningen berättigad till avdrag för värdeminskning efter allenast 1 %. (RR:s utslag den 11/6 1959.)

Anm.: Det torde krävas särskilda omständigheter för att avdrag efter en högre värdeminskningsprocent än den för riket i allmänhet tillämpade skall kunna medges. En generell höjning av procentsatsen för hela länet har alltså inte godtagits. Jämför RÅ 1947 not. 1608, där avdrag medgavs efter 1 %.

Förmån av fri inkvartering och förplägnad i Korea.

Besvär av telegrafisten A. angående inkomsttaxering år 1955. — A. tjänstgjorde under tiden den 1/1—den 7/6 1954 vid den svenska övervakningskontingenten i Korea. Enligt löneuppgift från försvarsstaben avlönades A. med visst kontantbelopp, varjämte A. åtnjöt fri inkvartering och förplägnad under 143 dagar. — PN upptog till beskattning ett till 500 kr.

uppskattat värde av berörda förmåner. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 4/6 1959.)

Fördyrade levnadskostnader.

Besvär av revisorn S. angående inkomsttaxering år 1954. — S. (född 1912 och gift) var revisor hos en transportorganisation med distrikt omfattande Gävleborgs, Västernorrlands och Jämtlands län. Han uppbar, förutom fast lön å 12.600 kr, traktamentsersättning med 6.496 kr för 277 resdagar (215 dagar å 26 kr, 55 dagar å 15 kr, 1 dag å 13 kr och 6 dagar å 11 kr). För det sistnämnda beloppet yrkade S. avdrag. — TN och PN medgav S., som icke fört anteckningar eller sparade verifikationer beträffande utgifterna under resorna, avdrag för fördyrade levnadskostnader med 5.111 kr. Hos KR åberopade S. innehållet i punkt 4 stycke 3 av anvisningarna till 32 § KL — däri bl a sägs, att avdrag med samma belopp som den anvisade ersättningen i regel torde böra medgivas i de fall då ersättningen ej överstiger vad av staten i motsvarande fall anvisas. — S. uppgav att han anlitat samma hotell som statstjänstemän med motsvarande inkomst använt. TI genmälde, att han med hänsyn till det stora antalet resdagar måste vidhålla kravet att S. skulle styrka utgifterna eller visa att de voro sannolika. — KR: ej ändring. RR medgav det yrkade avdraget, enär vad i målet förekommit icke kunde anses innefatta tillräcklig anledning att frångå S:s deklARATION. (RR:s utslag den 2/9 1959.)

Facklitteratur.

Besvär av TI angående fil. mag. Gudrun K:s inkomsttaxering år 1953. — Gudrun K., som under beskattningsåret undervisat vid högre allmänna läroverk och

som yrkat avdrag för inköp av Brehm och Ekman: Djurens liv, band 7, med 33 kr och av Natur i Södermanland med 48 kr, medgavs av KR men förvägrades av RR avdrag för nämnda kostnader. (RR:s utslag den 2/9 1959.)

Skattskyldighet vid vistelse utomlands.

A. Besvär av majoren S. angående inkomsttaxering år 1954. — S. tjänstgjorde under tiden den 1/10 1949—den 14/7 1953 såsom militärassistent vid länsstyrelsen i Stockholms län. Han pensionerades från aktiv stat den 31/3 1953 och uppbar från den 1/4 1953 bl. a. pension från statskontoret med 1.092:42 kr. för månad. Under tiden den 15/7 1953—den 31/8 1954 tjänstgjorde S. som observatör vid FN:s kontrollkommission i Grekland med stationering i Saloniki, där han hyrde en villa såsom bostad för sig och sin hustru. Sin bostadslägenhet i Stockholm hade han hyrt ut i möblerat skick. — Under tjänstgöringen erhöll han särskild ersättning med 664:58 kr. för månad, motsvarande skillnaden mellan lön enligt 30 löneklassen, ortsgrupp 5, å löneplan 1 och nämnda pension, vilken ersättning förskottsvis utbetalades av försvarets civilförvaltning. S. tillhör icke den grupp av tjänstemän hos FN, som åtnjuter skattefrihet för inkomst från FN. Tjänstgöringens längd var icke fastställd. Den kunde — beroende på det politiska läget — utsträckas betydligt över ett år. — PN upptog till beskattning alla av S. under 1953 uppburna tjänsteintäkter men medgav avdrag med 1.000 kr. för fördyrade levnadskostnader under vistelsen i Grekland. — KR: ej ändring. — I anledning av S:s besvär hos RR framhöll TI bl. a., att S. efter därom av ÖB gjord framställning i kommandoväg inkallats till frivillig tjänstgöring och

efter eget medgivande beordrats att tills vidare stå till FN:s förfogande för tjänstgöring utom riket. S. hade därvid åtnjutit ersättning motsvarande vad han skulle ha uppburit om tjänstgöringen fullgjorts hemma. Med hänsyn till angivna omständigheter torde S. få anses ha fullgjort ett tillfälligt uppdrag utomlands för svenska statens räkning; ett uppdrag som Sverige efter framställning från FN åtagit sig att i personellt avseende ombesörja. — RR: ej ändring, enär med hänsyn till arten av S:s uppdrag i Grekland och övriga i målet förekomna omständigheter S. finge anses ha under tiden för nämnda uppdrag bibehållit sitt egentliga bo och hemvist här i riket. (RR:s utslag den 4/6 1959; två ledamöter ansågo, att S. med hänsyn till omständigheterna i målet icke kunde anses ha varit bosatt här i riket under den del av 1953, då han tjänstgjorde i Grekland. S. vore vid sådant förhållande icke skattskyldig i Sverige för den förenämnda särskilda ersättningen men däremot för åtnjuten pension, vilken måste anses förvärvad genom verksamhet här i riket.)

Anm.: Utgången i målet torde inte behöva innebära att RR brutit med den under senare år utbildade praxis enligt vilken obegränsad skattskyldighet här i riket inte anses föreligga, om den skattskyldige varit bosatt utomlands under längre tid än ungefär ett år. I detta fall har RR, såsom framgår av motiveringen, lagt vikt vid arten av S:s uppdrag och övriga i målet förekomna omständigheter; jfr TI:s yttrande.

B. Besvär av majoren E. angående inkomsttaxering år 1953. — E., som var kapten å arméns reservstat, tjänstgjorde under tiden den 27/6 1952—den 24/7 1953 som observatör vid FN:s kontrollkommis-

sion i Grekland med stationering i Saloniki, där han förhyrde bostad för sig, sin hustru och sina tre barn. Barnen gingo i skola i Grekland. Under tjänstgöringen åtnjöt E. av statsmedel de med innehavda beställning å reservstat förenade löneförmåner samt vederbörligt tjänstgörings-traktamente. — RR fann, att E. — oavsett huruvida han under sin ifrågavarande tjänstgöring utomlands varit att anse såsom icke bosatt här i riket — i allt fall måste anses skattskyldig för ifrågakomma från hans beställning såsom kapten på reservstat härflutna inkomst. (RR:s utslag den 4/6 1959.)

Anm.: Jämför RÅ 1940 ref. 12, enligt vilket rättsfall en svensk bibliotekstjänsteman, som förordnats att uppehålla en biblioteksbefattning i Frankrike och som under vistelsen där, den 1/5 1934—den 30/4 1937 uppbar en del av sin lön från tjänsten i Sverige, ansågs skattskyldig i Sverige för denna del av lönen utan avseende å invändning att det från Sverige uppburna beloppet utgjorde lönefyllnad i och för tjänsten i Frankrike.

Skattskyldighet för s. k. barnreverser.

Besvär av TI angående direktören H:s och hans hustru Märta H:s förmögenhetstaxering 1953. — Enligt gåvobrev den 30/5 1949 överlät Märta H. till sin omyndige son Bengt H. som gäva en av henne samma dag utfärdad revers å 30.000 kr., löpande med lägst 2 % ränta, under villkor att gåvan deponerades hos Svenska Handelsbankens notariatavdelning för förvaltning enligt följande bestämmelser. Behållna avkastningen av gåvan skulle, allteftersom den inflöte, mottagas av notariatavdelningen och disponeras av denna för gåvotagarens räkning intill dess gåvotagaren fyllt 21 år. Då gåvotagaren upp-

nått nämnda ålder, skulle, om Märta H. eller, för den händelse hon avlidit, hennes make så funne lämpligt med hänsyn till gåvotagarens bästa, avkastningen för gåvotagarens räkning uppbäras av henne eller, om hon avlidit, hennes make intill dess gåvotagaren fyllt 30 år. Eventuella omplaceringar av kapitalet skulle beslutas och verkställas av notariatavdelningen i samråd med henne eller, om hon avlidit, hennes make. Varken rätten till avkastningen eller rätten till kapitalet finge överlätas, pantförskrivs eller för gäld utmätas. Så snart såväl hon som hennes make avlidit, skulle gåvotagaren äga att med full och oinskränkt äganderätt utbekomma gåvan. Utan hinder av förestående bestämmelser ägde hon eller, om hon avlidit, hennes make bestämma, att gåvotagaren skulle tidigare än ovan sagts med full och oinskränkt äganderätt utbekomma kapitalet helt eller delvis. Skulle gåvotagaren avlida, innan han med full och oinskränkt äganderätt utbekommit gåvan, skulle densamma tillfalla hans bröstarvingar eller, om sådana saknades, hans syskon med rätt för avlidet syskons bröstarvingar att inträda i dess ställe. Bestämmelserna i förmynderskapslagstiftningen skulle icke äga tillämpning beträffande vare sig förvaltningen eller redovisningen av gåvan eller avkastningen därav. Gåvan skulle till såväl kapital som avkastning utgöra gåvotagarens enskilda egendom i äktenskap. Denna bestämmelse kunde emellertid ändras genom i vederbörlig ordning upprättat äktenskapsförord. Skulle hon få flera barn i sitt äktenskap med sin make, skulle dessa ytterligare barn äga enahanda rätt till gåvan, som hennes son Bengt H. enligt bestämmelserna i gåvobrevet. — PN ansåg mannen skattskyldig för Bengt H:s samt en under

1950 född sons sammanlagda förmögenhet 84.807 kr. — KR fann — enär enligt vad handlingarna i målet utvisade det förordnade, genom vilket hustrun bortgivit ovannämnda revers å 30.000 kr., innefattade bindande utfästelse om gåva, förty och som förordnandet med hänsyn till de däri meddelade bestämmelserna finge anses ha inneburit inrättande av sådan familjestiftelse, som avsåges i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt — värdet av nämnda revers, 30.000 kr., jämte fonderad avkastning därpå, som kunde beräknas uppgå till 5.616 kr., eller tillhoppa 35.616 kr., icke böra inräknas i barnens och mannens förmögenhet. — RR fastställde PN:s beslut rörande makarnas förmögenhetstaxering med följande motivering: I likhet med KR finner RR, att genom ifrågavarande gåvobrev inrättats sådan familjestiftelse som avses i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt. Bestämmelserna i gåvobrevet innebära emellertid tillika, att avkastningen av ifrågavarande revers, i den mån den inflyter till banken, icke skall kapitaliseras utan i stället användas för barnen H:s räkning. Dessa måste följaktligen anses åtnjuta avkastningen av stiftelsens förmögenhet. Vid sådant förhållande och med hänsyn till övriga omständigheter i målet måste jämlikt 7 § 1 stycket f) förordningen om statlig förmögenhetsskatt barnen H. i fråga om skyldighet att erlägga förmögenhetsskatt för reversen betraktas såsom dennas ägare. Mannen H. bör följaktligen jämlikt 8 § nämnda förordning taxeras jämvel för värdet av reversen liksom ock för den behållna avkastningen därpå. (RR:s utslag den 10/6 1959.)

Anm.: Jämför RÅ 1951 ref. 30, 1953 ref. 51 samt 1953 not. 1742 (Skattenytt)

1954 s. 94) och 1814 (Skattenytt 1954 s. 96, E), i vilka rättsfall avkastningen, d. v. s. räntan — i motsats till vad fallet var i förevarande mål — icke var disponibel för barnen, varför de genom gåvobreven inrättade familjestiftelserna ansågos skattskyldiga till förmögenhets-skatt för reversbeloppen.

Förvärv av fastighet genom köp eller gåva?

Besvär av kamreraren Å. angående inkomsttaxering år 1954. — Å. hade den 28/2 1953 av sina föräldrar i gåva erhållit en fastighet, som varit i föräldrarnas ägo i mer än 10 år och vars taxeringsvärde utgjorde 22.000 kr., mot det att han övertog betalningsansvaret för i fastigheten in-tecknad gäld å 25.525 kr. Sedan Å. den 7/9 1953 försålt fastigheten för 35.000 kr., beskattades han av PN för realisationsvinst till ett belopp av 7.909 kr. — Å. invände, att hans fång till fastigheten var gåva. Föräldrarna hade vid gåvotillfället innehåft fastigheten under längre tid än 10 år. Med hänsyn härtill hade transaktionen uppenbarligen icke skett i syfte att undvika realisationsvinstbeskattning. Det hade stått fullt klart mellan Å. och hans föräldrar, att fastigheten hade ett högre värde än den in-tecknade gälden. Å. vore medveten om den tidigare praxis, enligt vilken en som gåva betecknad rätts-handling rubricerats som köp, då mottagaren övertagit betalningsansvaret för in-tecknad gäld, vilken till beloppet uppgått till eller överstigit taxeringsvärdet. Det hade emellertid då varit fråga om trans-aktioner som företagits före den fr. o. m. 1953 års taxering gällande ändringen av 35 § 2 mom. KL och där "givaren" innehåft fastigheten kortare tid än 10 år. Dessa fall kunde icke åberopas som grund för

dylik beskattning i förevarande fall, där situationen vore en helt annan. — Å:s talan om den ifrågavarande beskattningens undanröjande ogillades likväl av KR och RR. (RR:s utslag den 22/4 1959.)

Jämför RN 1954 nr 5:2 samt 1959 nr 4:10.

Hänsynstagande till tidigare år beskattat belopp.

Besvär av hemmansägaren J. angående inkomsttaxering år 1951. — Vid 1950 års taxering uppgav J. nettointäkt av jordbruksfastighet av 6.672 kr., därvid han vid beräkning av intäkt av skogsbruk upptog utestående fordringar med 10.000 kr. Sedan J. efter deklarationens avlämnande uppgivit, att han bortglömt inkomstposter med tillhoppa 1.444 kr., höjde TN nettointäkten till 10.000 kr., "då det visat sig, att inkomstredovisningen var felaktig". J. anförde icke besvär över TN:s beslut. — I 1951 års deklaration upptog J. nettointäkt av jordbruksfastighet med 12.209 kr. PN och KR medgav vid beräkning av nettointäkten icke ett i deklarationen med 10.000 kr. yrkat avdrag för ingående varufordringar för sålda skogseffekter och upptog icke till beskattning ett med 4.000 kr. upptaget belopp, för vid beskattningsårets utgång utestående varufordringar. — RR fann att J:s inkomst av försålda skogsprodukter vore att hänföra till intäkt av skogsbruk och skulle beräknas utan hänsynstagande till ingående och utgående varufordringar, men då av utredningen finge anses framgå att deklarerade intäkter av skogsbruk innefattade även belopp som beskattats 1950 och som kunde beräknas till 5.000 kr. samt nämnda belopp skäligen icke borde beskattas även 1951, nedsatte RR taxeringen med 5.000 kr. (RR:s utslag den 26/5 1959.)